

Kommunstyrelsen

Tidiga och tydliga insatser för barn och unga

Slutrapport

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen noterar rapporten till protokollet

Sammanfattning

Fyra tillfälliga satsningar för tidiga insatser för barn och unga i behov av stöd genomfördes under 2013 och 2014. Satsningarna rörde stimulans för goda exempel och goda idéer, tydlig och lättillgänglig information, samlad bild av barn och unga i behov av stöd samt tidiga insatser tidigt i livet och avsikten var att satsningen skulle inspirera och stimulera. Det har varit flera positiva saker med insatserna. Det har funnits intresse för att lära mer, föreläsningarna har varit välbesökta och populära. Det har också upplevts positivt av deltagarna att satsningen gällt små barn i förskoleåldern. Dessutom har det upplevts positivt att det är en gemensam satsning av kommunen och inte av respektive produktion. Även att samarbeta över verksamhetsgränserna i projektgrupperna har upplevts positivt.

Satsningen har gett fokus på en viktig fråga. Även om de av kommunstyrelsen avsatta stimulansmedlen inte användes till fullo utan det mesta skedde med interna resurser satte det ändå igång ett arbete som annars kanske inte prioriterats.

Det har i vissa delar varit kort om tid att genomföra alla fyra delar av tidiga insatser. Arbetet med att ta fram indikatorer för en samlad bild av antalet barn och unga i behov av stöd är viktigt men visat sig vara svårt. Det arbetet behöver fördjupas och diskussion kring hur detta kan följas upp kontinuerligt behöver fortsatt diskuteras.

Detta var en kortsiktig satsning. För att följa upp och kunna se effekter krävs mer än bara tillfällig insatser. Föreläsningarna och de andra insatserna kan vara en start på samverkan. Men det krävs mer än så för att det ska bli ett verkligt samarbete mellan olika verksamheter exempelvis skola, förskola och socialtjänst. Det behövs långsiktighet och samverkan över verksamheter för att få fokus på barnens bästa.

Bakgrund

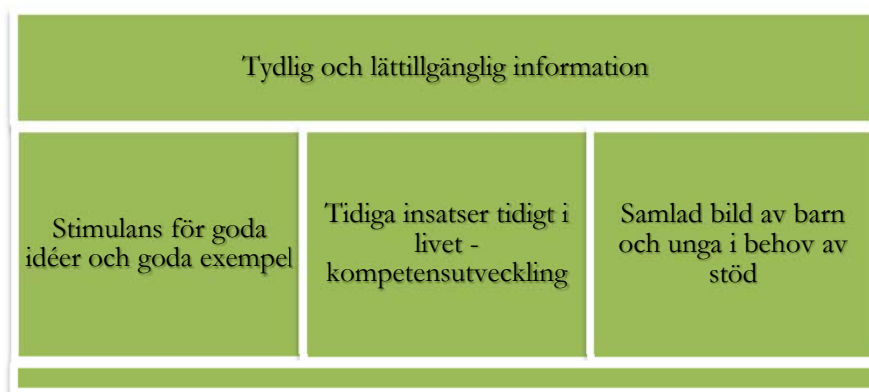
Inför år 2013 avsatte kommunfullmäktige 3 miljoner kronor till kommunstyrelsen för tidiga insatser. Tidiga insatser är exempel på främjande och universella insatser som syftar till att stärka eller bibehålla psykisk hälsa för alla barn. Det kan också vara arbetssätt med förebyggande insatser riktade till barn som på något sätt har en ökad risk för framtida ohälsa. Kommunfullmäktiges syfte med denna satsning var att göra riktade och tillfälliga satsningar under året som skulle inspirera och stimulera.

Kommunstyrelsen beslutade 22 april, § 109 att *genomföra följande fyra insatser för barn och unga under 2013, enligt stadsledningskontorets förslag:*

- *Stimulans för goda exempel och goda idéer*
- *Tydlig och lättillgänglig information*
- *Samlad bild av barn och unga i behov av stöd*
- *Tidiga insatser tidigt i livet*

Kommunstyrelsen beslutade att genomföra fyra insatser under 2013. Ingen fördelning av medel ingick i beslutet. Avgörande för insatserna var att de låg inom ramen för kommunstyrelsens uppdrag, var genomförbara under 2013 och att de var av tillfällig och stimulerande karaktär. Det löpande arbetet och ansvaret för tidiga insatser ligger kvar på ansvariga nämnder.

Bild 1 De fyra beslutade insatserna

Erfarenheter

Det har varit flera positiva saker i projektet. Det har funnits intresse för att lära mer, föreläsningarna har varit välbesökta och populära. Det har också upplevts positivt av deltagarna att satsningen gällt små barn i förskoleåldern. Det har saknats tidigare menar flera av åhörarna vid föreläsningarna och de som sökt stimulansbidrag. Dessutom har det upplevts positivt att det är en gemensam satsning av kommunen och inte av respektive

produktion. Även att samarbeta över verksamhetsgränserna i projektgrupperna har upplevts positivt.

Det har i vissa delar varit kort om tid att genomföra alla fyra delar av tidiga insatser. Beslutet av kommunstyrelsen togs strax innan sommaren 2013 och arbetet skulle vara slutfört redan vid nyår. Styrgruppen beslutade sedan att både stimulansbidraget och föreläsningarna skulle genomföras ytterligare en omgång.

Arbetet med att ta fram indikatorer är viktigt men visat sig vara svårt. Det arbetet behöver fördjupas och diskussion kring hur detta kan följas upp kontinuerligt behöver fortsatt diskuteras.

Av de avsatta 3 miljoner kronorna har 558 000 kr använts. Arbetet har till stor del genomförts med befintliga personella resurser. Syftet med styrgruppens beslut har inte varit att spendera pengar utan att genomföra insatser som är hållbara. Exempelvis har stimulansbidraget inte varit ett finansieringsbidrag utan en stimulans till goda idéer. På så sätt är verksamheterna ägare till idén och det kan ge en hållbar verksamhet även fortsättningsvis.

Satsningen som kommunstyrelsen gjorde gav fokus på en viktig fråga. Även om de riktades pengarna inte användes till fulla utan det mesta skedde med interna resurser satte det ändå igång ett arbete som annars kanske inte prioriterats.

Satsningen på tidiga insatser var en tillfällig insats. För att få till ett långsiktigt hållbart arbete behöver man grunda med varför man gör en satsning. För att följa upp och kunna se effekter krävs mer än bara tillfällig insatser. Föreläsningarna och de andra insatserna kan vara en start på samverkan. Men det krävs mer än så för att det ska bli ett verkligt samarbete mellan olika verksamheter exempelvis skola, förskola och socialtjänst.

Projektet tidiga insatser är nu avslutat och arbetet fortsätter i social- respektive utbildningsprocessen. För att underhålla arbetssätt och fokus på denna fråga är det viktigt att arbetet fortsättningsvis följs upp och kontinuerligt utvecklas. Tidiga insatser är ett tvärsektorielt ansvar som behöver en annan typ av styrning och ledning än de frågor som mer naturligt faller under respektive processägares ansvar. För att inte tappa det nu påbörjade arbetet vore det önskvärt om en eller flera processer tog gemensamt ansvar för att följa upp och driva frågan vidare. Det tvära arbetssätt som nu tillämpats i arbetsgrupperna har uppskattats av de som varit med och kan utgöra ett lärande exempel. Det behövs långsiktighet och samverkan över verksamheter för att få fokus på barnens bästa. Samverkan över gränserna behövs för tidiga insatser och skulle passa ypperligt för att just fortsätta utveckla som en tvär ledningsgruppsfråga.

Ekonomiska konsekvenser

Av de avsatta 3 miljoner kronorna har 558 000 kr använts. Arbetet har till stor del genomförts med befintliga personella resurser. Inga övriga kostnader förväntas tillkomma.

Konsekvenser för barn

Satsningen med tidiga insatser är helt inriktad på främjande och universella insatser som syftar till att stärka eller bibehålla psykisk hälsa för alla barn. Det handlar också om arbetsätt med förebyggande insatser riktade till barn som på något sätt har en ökad risk för framtida ohälsa. Ett mer förebyggande arbete kan innebära att fler barn får stöd i tidigt skede vilket både är positivt för individen och ur ett samhällsperspektiv.

Bilagor

Uppföljning av Nackas särskilda satsning på tidiga insatser 2013-2014

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör

Pia Mcaleenan, Tove Löfgren
Förnyelseenheten